

Rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 24. 7. 1956, sp. zn. 17 Co 365/56

Číslo: 42/1957

Právní věta:

Došlo-li ke změně návrhu podle § 72 o. s. ř. tak, že místo původního nároku z kupní smlouvy je uplatněn nárok jiný (ze smlouvy nájemní), je s hlediska promlčení podle § 97 obč. zák. tento nový nárok uplatněn teprve dnem, kdy došlo ke změně návrhu, i když žádost žalobní sama zůstala nezměněna.

Soud: Krajský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 24.07.1956

Spisová značka: 17 Co 365/56

Číslo rozhodnutí: 42

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Promlčení, Změna návrhu

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Lidový soud v Berouně zamítl žalobu na zaplacení nájemného z důvodu promlčení (§§ 86, 90 obč. zák.). V odůvodnění uvedl, že nárok na zaplacení zažalované pohledávky byl uplatněn teprve dne 26. března 1956, kdežto promlčecí lhůta uplynula již vzhledem k ustanovení § 1 odst. 2 zák. č. 101/1953 Sb., o přechodné úpravě promlčení některých peněžitých pohledávek, dnem 31. prosince 1955.

Žalobce navrhl v odvolání zrušení rozsudku a vrácení věci soudu první stolice k doplnění a opětovnému rozhodnutí. Dovojuje v odvolání, že promlčení nenastalo, neboť žaloba byla podána před projitím promlčecí lhůty a tu okolnost, že zažalovanou částku 1245 Kčs požadoval původně jako kupní cenu za inventář, který žalovaný převzal, a že teprve po 31. prosinci 1955, dne 26. března 1956, opravil své žalobní tvrzení tak, že zažalovanou částku požaduje jako nájemné z pozemků, nepovažuje za změnu žaloby podle § 72 o. s. ř., ježto žalobní žádost na zaplacení částky 1245 Kčs zůstala nezměněna.

Krajský soud odvolání žalobce nevyhověl a rozsudek lidového soudu potvrdil.

Odůvodnění:

Názor odvolání, že změnou návrhu ve smyslu § 72 o. s. ř. je jen změna žalobní prosby, správně změna požadovaného rozsudečného výroku, není ve shodě se zákonem a naopak je v rozporu jak s míněním

nauky (viz Učebnici občanského práva procesního, str. 141), tak i praxe. Výraz „návrh“ v § 72 o. s. ř. nabývá zvláštního významu pro návrhy na zahájení řízení podle hlavy jedenácté části druhé občanského soudního řádu a má na mysli především změny žaloby. Je nepochybné, že vedle sebe mohou obstát dvě žaloby se stejnou žalobní prosbou, jestliže důvodem jedné žaloby je kupní smlouva, důvodem druhé žaloby smlouva nájemní, i když účastníci v obou řízeních jsou totožní. Pro současné nebo postupné projednání obou podobných žalob nemůže být překážkou ustanovení § 57 odst. 1 písm. c) o. s. ř., protože jde o nároky ze zcela různých právních důvodů.

Právě změna právního důvodu žaloby je charakteristická pro změnu návrhu ve smyslu § 72 o. s. ř. Touto změnou upouští žalobce od původně uplatněného právního důvodu a nadále žádá rozhodnutí o nároku jiném. Je bez významu, příslušela-li od počátku žalobkyni pouze jediná pohledávka z právního důvodu nájemného a nepříslušela-li jí žádná pohledávka z kupní smlouvy. Tím je vysvětlován jen motiv změny návrhu, který se netýká podstaty změny.

Účel změny návrhu podle § 72 o. s. ř. je ryze procesně technické povahy. Má být uspořeno podání nové žaloby, pokud dosavadních výsledků řízení může být použito i pro jednání o změněném návrhu. Jde tedy o úsporu sil a nákladů, tedy ohledy hospodárnosti. Odvolací soud souhlasí s míněním žalované, že řízení o změněném návrhu bylo zahájeno ve smyslu §§ 41, 42 o. s. ř. teprve dne 26. března 1956.

Hmotně právní kontinuita není ani připuštěným změněným návrhem zachována. Ustanovení § 58 o. s. ř. je ojedinělé a nelze ho ani analogicky použít na souzený případ.

Promlčení se v souzené věci skončilo dříve, než se žalující domáhala nároku na zaplacení nájemného (§ 97 obč. zák.). Domáhání se nároku ve smyslu § 97 obč. zák., pokud se děje žalobou, musí se stát ve formách předepsaných občanským soudním řádem, který je formou života hmotného práva. Žaloba musí obsahovat náležitosti §§ 405, 43 odst. 1 písm. c) o. s. ř., tedy i údaje skutkových okolností, z nichž plyne závěr o oprávněnosti nároku, t. j. právní důvod žaloby. Podáním takové žaloby je nárok ve smyslu § 97 obč. zák. uplatněn. Dojde-li ke změně žaloby a jejímu připuštění během řízení, je ve smyslu § 97 obč. zák. teprve touto změnou nárok uplatněn, protože i při zachování procesní kontinuity, která se projeví tím, že netřeba zvláštního podání žaloby, jejího doručení, stanovení ústního jednání atd., nelze hovořit o totožnosti nároku v hmotně právním smyslu, protože k podstatě nároku patří i jeho právní důvod.

Proto shledává odvolací soud rozhodnutí lidového soudu správným a odvolání nevyhověl.